

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์)
โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน
เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค

**The Development of Teaching Method: Using Bang khae
School's Song as Teaching Materials for the 3rd Year Primary
Students of Bang Khae School (Nuang Sangwan Anuson)**

วรพงษ์ ชิดปรังค์ / Warapong Chidprang

ครูชำนาญการ โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์)

Professional Level Teachers, Bang Khae School (Nuang Sangwan Anuson)

kruwara680@gmail.com

Received: October 11, 2021

Revised: December 8, 2021

Accepted: December 27, 2021

Published: December 29, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design)

ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแคที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.52/82.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 22.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็มและค่าดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือ 0.5 ผลการทดสอบค่า t-test นักเรียนที่เรียนจากเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี เพลงโรงเรียนบางแค มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
คำสำคัญ: เอกสารประกอบการเรียนการสอน, วิชาดนตรี, โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์)

Abstract

The objectives of this research were 1) to create and examine the efficiency of the music lesson called “Bang Khae School’s Song” to be taught in a music class of the Bang Khae primary school (only year 3) and 2) to compare the learning outcome of students by using of the music lesson called “Bang Khae School’s Song”. The research sample collected by purposive sampling was 27 primary school students in the 3rd year who studied in term 2/2562 of Bang Khae School (Nuang Sangwan Anuson). The research instruments included the music lesson called “Bang Khae School’s Song” used to teach the samples, based on one group Pretest – Posttest design.

The research showed that the music lesson called “Bang Khae School’s Song” was consistent at the very good level (82.52/82.59), which was higher than the expected rate (80/80), and the progressive percentage was 22.78, which was higher than the expected percentage (an increase of at least 25 percentage), and the effectiveness index was about 0.57 which was higher than the satisfied figure (0.5). The statistical significance was determined using a t-test technique, found that students taught with the music lesson called “Bang Khae School’s Song” was higher than the pre-test at the statically significant level of .05.

Keywords: music lesson, music, Bang Khae School (Nuang Sangwan Anuson)

บทนำ

กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียนและเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดี และเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน (ธิปไตย สุนทร, 2559) ดังนั้นผู้สอนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติให้สูงขึ้น ครูผู้สอนนอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งแล้วยังมีความจำเป็นต้องมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบด้วย จะทำให้คุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศสูงขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีสมรรถนะ ในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ที่ทันสมัย กว้างขวาง รู้เท่าทันโลก ก้าวทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบด้านจึงควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ เพื่อให้ การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุดต่อไป และสามารถที่จะนำทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นเหล่านี้ ไปใช้ในการปฏิบัติงานของตนเองเพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นครูมืออาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2553 และ ยนต์ ชุ่มจิต, 2550)

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อ คุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐาน ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) วิชาศิลปะจึงเป็นวิชาที่สามารถ สนองตอบต่อความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาหลักสูตรการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มวิชาหนึ่ง ที่มีความสำคัญ โดยอย่างยิ่งวิชาดนตรี ครูผู้สอนดนตรีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง กับโครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดรายปี เทคนิค วิธีสอน ทักษะการสอน ตลอดจนสื่อการสอน ได้เป็นอย่างดี เพื่อสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ ได้พระราชทาน กระแสพระราชดำริสภายหลังจากที่สถาบันดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ประกาศนียบัตรเกียรตินิยมชั้นสูง ให้ทรงดำรงตำแหน่งสมาชิกกิตติมศักดิ์หมายเลข 23 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2507 โดยกล่าวถึงความสำคัญของดนตรี (สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, กรมศิลปากร, และศูนย์บริการ วิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.) ความว่า

“...ดนตรีทุกชนิดเป็นศิลปะที่สำคัญ อย่างหนึ่ง มนุษย์เกือบทั้งหมดชอบและ รู้จักดนตรี ตั้งแต่เยาว์วัยคนเริ่มรู้จักดนตรีบ้างแล้ว ความรอบรู้ทางดนตรีอย่างกว้างขวาง ย่อมขึ้นกับเขาวน และสามารถในการแสดงของแต่ละคน อาศัยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า ในระหว่างศิลปะนานาชาติ ดนตรีเป็นศิลปะที่แพร่หลายกว่าศิลปะอื่น ๆ และมีความสำคัญ ในด้านการศึกษาของประชาชนทุกประเทศด้วย...”

เมื่อกล่าวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น สื่อการสอนที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเกิดความเข้าใจในความหมายของบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ มีอิทธิพลและสามารถที่จะจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น จำได้นานขึ้น ซึ่งบางครั้งผู้สอนก็ไม่สามารถที่จะสร้างแรงจูงใจได้ดีเท่ากับสื่อการสอน และสื่อการสอนยังช่วยปรับปรุงแก้ไขทัศนคติของนักเรียนให้คล้อยตามตรงกับจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้อีกด้วย (ณัฐศักดิ์ อีระกุล, 2533, อ้างถึงใน กมล สุริยพงศ์ประไพ, 2546) ซึ่งเอกสารประกอบการเรียนการสอนเป็นสื่อนวัตกรรมรูปแบบหนึ่งที่มีประโยชน์อย่างมากในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนในการพัฒนาการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลายเป็นเวลานานแล้ว ผู้เรียนนำไปใช้ในการศึกษา ทบทวนทั้งในระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เรียนตามที่คาดหวัง ดังนั้น กล่าวได้ว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอนเป็นสื่อการสอนที่มีความสำคัญต่อการศึกษา สามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นที่จัดไว้ และช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีครูเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น เอกสารประกอบการเรียนการสอนจะมีการจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น ตอน ๆ สั้น ๆ มีคำอธิบายหรือคำบรรยาย และคำถามอย่างต่อเนื่องกันไป เริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายไปหา เนื้อหาที่ยากขึ้นตามลำดับ คำถามอาจเป็นแบบให้เติมคำตอบหรือเป็นแบบถูกผิดก็ได้ เมื่อผู้เรียนตอบคำถามแล้วสามารถตรวจคำตอบได้ทันที (ธีรชัย บุรณโชติ, 2532)

โรงเรียนบางแค (เนืองสังวาลย์อนุสรณ์) เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2555 นางทัศนวิทย์ กิ่งไทร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางแค (เนืองสังวาลย์อนุสรณ์) ได้แต่งเพลงมาร์ชประจำโรงเรียนขึ้น โดยเนื้อเพลงบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของโรงเรียนที่มีความหมายและมีทำนองที่จดจำง่าย ในการนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ศ 13101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของเพลงประจำโรงเรียนที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนผนวกกับเนื้อหาสาระและตัวชี้วัดของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและอนุรักษ์ในศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ โดยเฉพาะดนตรีไทยที่ผู้เรียนเข้าถึงยาก อาจเป็นเพราะดนตรีไทยเป็นเพลงที่ฟังง่าย มีการร้องเอื้อนเสียงค่อนข้างมาก และต้องใช้เวลาฝึกฝนนาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประพันธ์เพลงประจำโรงเรียนบางแคในรูปแบบของเพลงไทยขึ้นและจัดทำในรูปแบบของเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมช่วงวัยในการศึกษาของผู้เรียน ซึ่งเมื่อพิจารณาสื่อการเรียนการสอน พบว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอนเป็นสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพราะเอกสารประกอบการเรียนการสอนสามารถใช้เป็นองค์ประกอบของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถช่วยให้นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นสูง ทำให้ได้รับประสบการณ์อย่างกว้างขวาง และเพื่อนำมาใช้เป็นเพลงประจำโรงเรียน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีต่อไป

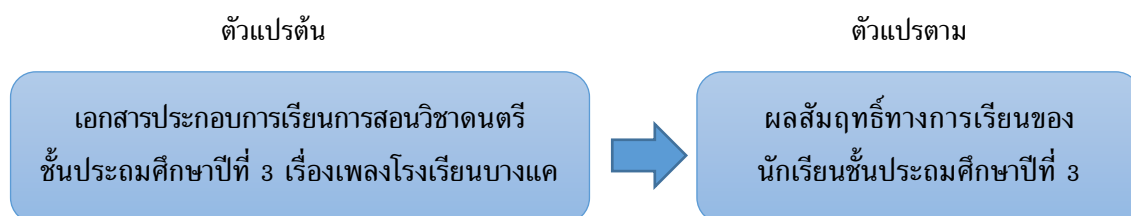
วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค

สมมติฐานของการวิจัย

1. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
ที่มา: ผู้วิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 81 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย
 - 2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค
 - 2.1.2 เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาดนตรี เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่

- เรื่องที่ 1 เครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลง
- เรื่องที่ 2 โน้ตเพลงและจังหวะ
- เรื่องที่ 3 เนื้อเพลงโรงเรียนบางแค
- เรื่องที่ 4 การขับร้องเพลงโรงเรียนบางแค
- เรื่องที่ 5 การแสดงนาฏศิลป์ไทย เพลงโรงเรียนบางแค
- เรื่องที่ 6 ลงสู่กิจกรรม นำไปใช้
- เรื่องที่ 7 ดนตรีกับท้องถิ่น

ภาพที่ 1 ตัวอย่างสื่อนวัตกรรม (QR Code) ในเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพลงโรงเรียนบางแค
ขับร้องโดยตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่มา: ผู้วิจัย

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาดนตรี เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 20 ข้อ

3. วิธีการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.1 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาดนตรี เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ หลักสูตรสถานศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ดนตรีสากล และดนตรีพื้นบ้าน มาตรฐาน การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้แกนกลาง และตัวชี้วัด สำหรับเนื้อหา รายวิชา ศ 13101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารที่ 2 ดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.1.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ หลักสูตรสถานศึกษา

3.1.3 ศึกษาการสร้างและออกแบบเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สาระในรายวิชา ศ 13101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวางแผนทาง ในการนำเสนอที่แสดงให้เห็นความคืบหน้าของเนื้อหาบทเรียนตั้งแต่ต้นจนจบ แสดงการเชื่อมโยงของบทเรียน

และแสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ของกรอบต่าง ๆ ในเอกสารประกอบการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน การเตรียม
นำเสนอข้อความ ภาพ และสื่อต่าง ๆ เพื่อให้มีความเหมาะสม

3.1.4 กำหนดเนื้อหาออกเป็นเรื่อง ๆ ตามลำดับ จัดทำแผนการเรียนรู้ และสื่อวัตกรรมการ
ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาจัดทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอน ให้สอดคล้อง
กับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยแบ่งเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนการสอน
วิชาดนตรี เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค จำนวน 20 ชั่วโมง และสร้างแบบทดสอบท้ายเอกสารประกอบการเรียน
การสอน (E_1) ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ตั้งไว้และให้ครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละเรื่อง เป็นแบบปรนัย รวมทั้งหมด
150 คะแนน ได้แก่

เรื่องที่ 1 เครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลง จำนวน 2 ชั่วโมง รวม 15 คะแนน

เรื่องที่ 2 โน้ตเพลงและจังหวะ จำนวน 3 ชั่วโมง รวม 20 คะแนน

เรื่องที่ 3 เนื้อเพลงโรงเรียนบางแค จำนวน 2 ชั่วโมง รวม 20 คะแนน

เรื่องที่ 4 การขับร้องเพลงโรงเรียนบางแค จำนวน 7 ชั่วโมง รวม 40 คะแนน

เรื่องที่ 5 การแสดงนาฏศิลป์ไทย เพลงโรงเรียนบางแค จำนวน 2 ชั่วโมง รวม 15 คะแนน

เรื่องที่ 6 ลงสู่กิจกรรม นำไปใช้ จำนวน 2 ชั่วโมง รวม 15 คะแนน

เรื่องที่ 7 ดนตรีกับท้องถิ่น จำนวน 2 ชั่วโมง รวม 25 คะแนน

3.1.5 ได้นำเอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาดนตรี เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ไปให้
ผู้เชี่ยวชาญ รวมจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยความสอดคล้องผลปรากฏว่า มีค่าดัชนี
ความสอดคล้อง เท่ากับ 0.89

3.1.6 ผู้วิจัยได้นำเอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนบางแค
(เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 15 คน โดยมีขั้นตอน
ดังนี้

3.1.6.1 ครั้งที่ 1 ใช้กับนักเรียนกลุ่มเดี่ยว (individual) จำนวน 3 คน โดยสุ่มนักเรียน
ที่มีผลการเรียนดี 1 คน ผลการเรียนปานกลาง 1 คน และผลการเรียนต่ำ 1 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกจากคะแนน
การประเมินผลสัมฤทธิ์ประจำปีของนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วนำไปคำนวณ
หาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 60/60 และในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เท่ากับ 61.33/63.33
พบว่า เนื้อหาในบทเรียนไม่ครอบคลุมตัวชี้วัด และในส่วนของสื่อที่เกี่ยวข้องกับเพลงโรงเรียนบางแค
มีเสียงไม่ชัดเจน ผู้วิจัยบันทึกข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนการสอน
ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น หลังจากนั้นนำไปใช้ในครั้งต่อไป

3.1.6.2 ครั้งที่ 2 ใช้กับนักเรียนกลุ่มย่อย (small group tryout) จำนวน 9 คน
โดยสุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนดี 3 คน ผลการเรียนปานกลาง 3 คน ผลการเรียนต่ำ 3 คน โดยดูจาก
คะแนนประเมินผลประจำปีของนักเรียน แล้วให้นักเรียนเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน
จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วนำไปคำนวณหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 และ

ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เท่ากับ 71.70/72.78 พบว่า แบบฝึกหัดท้ายเรื่อง มีจำนวน มากเกินไป ทำให้ผู้เรียนทำไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยบันทึกข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุง แบบฝึกหัดท้ายเรื่องให้มีความกระชับมากขึ้น

3.1.6.3 ครั้งที่ 3 ใช้กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ จำนวน 15 คน ที่ได้จากการจับสลาก ซึ่งเป็นนักเรียนคนละกลุ่มกับนักเรียนกลุ่มเดี่ยว (ครั้งที่ 1 จำนวน 3 คน) ในระหว่างการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เท่ากับ 80.62/80.67 พบว่า เอกสารประกอบการ เรียนการสอน มีความเรียบร้อยและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หาประสิทธิภาพของเอกสาร ประกอบการเรียนการสอน โดยใช้สูตร E_1/E_2 กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่ากับ 80/80

3.1.7 นำเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขและทดลองใช้แล้วมา ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ ของเอกสารประกอบการเรียนการสอน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และหาค่าดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรม

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.1 ศึกษาตำรา และเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวัดผล และการประเมินผลทางการศึกษา

3.2.2 วิเคราะห์หลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด โดยนำมากำหนด เนื้อหาในรายวิชา ศ 13101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2.3 สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่วิเคราะห์จากหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3.2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหา ประสิทธิภาพของข้อคำถามด้วยการวิเคราะห์ข้อคำถามแบบอิงเกณฑ์หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับตัวชี้วัด ปรับแก้ข้อคำถามตามแนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 จำนวน 20 ข้อ

3.2.5 นำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

3.2.6 นำแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ ที่พัฒนาคุณภาพแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์ อนุสรณ์) โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เพลงโรงเรียนบางแค มีดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค

ผู้วิจัยได้นำประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ที่ได้รับการตรวจพิจารณา ปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจนครบถ้วนตามแผนที่วางไว้ ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขให้เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 27 คน ซึ่งเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค

จำนวน นักเรียน (N = 27)	คะแนน ก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนน หลังเรียน (20 คะแนน)	คะแนน ความก้าวหน้า (D)	คะแนน ทำกิจกรรม (150 คะแนน)	ค่าดัชนี ประสิทธิผล
คะแนนรวม	323	$\Sigma F = 446$	123	$\Sigma X = 3,342$	0.57
คะแนนเฉลี่ย	11.96	16.52	4.56	123.78	
ร้อยละ	59.81	$E_2 = 82.59$	22.78	$E_1 = 82.52$	

จากตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบด้วยคะแนนก่อนเรียนหลังเรียน และการทำกิจกรรมระหว่างเรียน ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค คะแนน 20 คะแนน ทำได้ถูกต้องร้อยละ 59.81 ของคะแนนทั้งหมด

2. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน ทำแบบทดสอบหลังเรียน (แบบทดสอบชุดเดิม) ทำได้ถูกต้องร้อยละ 82.59 (E_2) ของคะแนนทั้งหมด

3. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน ทำแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน มีความก้าวหน้าร้อยละ 22.78

4. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน หลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนรวม 150 คะแนน คะแนนในระหว่างทำกิจกรรมโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนทำได้ถูกต้องร้อยละ 82.52 (E_1) ของคะแนนทั้งหมด

5. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คนที่เรียนเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.96 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.52 เมื่อนำคะแนนจากการทดสอบมาหาค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.57

จากผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 1 ได้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน ได้ทำกิจกรรมระหว่างเรียน ได้คะแนนร้อยละ 82.52 (E_1) และทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนร้อยละ 82.59 (E_2) ดังนั้น ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเป็น $82.52/82.59$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ $80/80$ และค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.5 แสดงว่าเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน หลังการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค

จากการเปรียบเทียบผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาดนตรี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรีชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค โดยนำคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน การทดสอบมาเปรียบเทียบ โดยการทดสอบค่า t ปรากฏผลในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 27 คน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (คน)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	27	20	11.96	123	655	12.41*
หลังเรียน	27	20	16.52			

** $P < .05$ ค่า t จากตาราง (.05, df 26 = 1.706)

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค จำนวน 20 ข้อ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 11.96 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 16.52 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนมีค่าแตกต่างกัน 4.56 ค่า t ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนได้ 12.41

เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า t จากตารางที่ df 26 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 มีค่าเท่ากับ 1.706 ซึ่งค่า t ที่ได้สูงกว่า แสดงว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

สรุปและอภิปรายผล

1. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็น 82.52/82.59 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.57 จากผลการวิจัย เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพและค่าดัชนีประสิทธิผลสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำ เอกสารประกอบการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จากหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี เอกสารที่เกี่ยวข้อง กับดนตรีไทย ดนตรีสากล ดนตรีพื้นบ้าน จิตวิทยาการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน ซึ่งภายในเนื้อหา ของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ประกอบด้วย ข้อมูลด้านเนื้อหา ภาพนิ่ง และในส่วนของ การขับร้องจะมีเสียงเพลง และสื่อวีดิทัศน์ประกอบ ซึ่งในการฝึก ทักษะด้านการขับร้องนั้นจะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน ผู้เรียนต้องมีการเรียนรู้และฝึกฝน ตามลำดับขั้นตอนจนสามารถขับร้องเพลงได้ถูกต้องและเกิดความชำนาญ ดังที่ ประวีณา เอี่ยมยี่สุน (2564) กล่าวถึง พฤติกรรมด้านทักษะพิสัยของผู้เรียนที่เกิดขึ้นอย่างเป็นลำดับขั้น โดยเริ่มตั้งแต่การรับรู้และการปฏิบัติ พื้นฐาน การเตรียมความพร้อมและการเลียนแบบ การฝึกปฏิบัติ การปฏิบัติด้วยความชำนาญ ซึ่งในขั้นตอน ของการเรียนรู้ในทักษะด้านการขับร้องเพลงโรงเรียนบางแคจะมีการสอดแทรกในเอกสารประกอบการเรียน การสอนพร้อมทั้งเสียงเพลงและสื่อวีดิทัศน์ประกอบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ส่วนประกอบของบทเรียน มีเนื้อหาสาระ แบบฝึกหัดและแบบทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2550) กล่าวว่าเอกสารประกอบการเรียนการสอน จัดทำขึ้น เพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือประกอบการเรียนของนักเรียน เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุม จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2550) กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นแนวทางให้ผู้สอน จัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน และฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพร ขาวนวล, มนัส วัฒนไชยยศ และบรรจง ชลวิโรจน์ (2557) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี เรื่องการขับร้องเพลงไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า เอกสารประกอบการสอน วิชาดนตรี เรื่องการขับร้องเพลงไทย ที่จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 89.28/86.25 ส่วน มนิตนัตต์ โอสธานุเคราะห์ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้ การปฏิบัติขับร้องประสานเสียง รายวิชา เลือกเสรี ศ 40234 ขับร้องประสานเสียง สำหรับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 พบว่า

เอกสารประกอบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ $87.67/87.7$ ทั้งนี้ก่อนการสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียน ศึกษาหลักสูตร เนื้อหา สภาพปัญหาของผู้เรียน รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีตรวจสอบประเมินคุณภาพเพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนนำมาใช้จริงตามขั้นตอน จึงส่งผลให้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน กล่าวคือ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 11.96 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 16.52 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนมีค่าแตกต่างกัน 4.56 ค่า t ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนได้ 12.41 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า t จากตารางที่ df 26 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 มีค่าเท่ากับ 1.706 ซึ่งค่า t ที่ได้สูงกว่า แสดงว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแค ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ วิชาดนตรี ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์ อนุสรณ์) ยังไม่มีสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และในเอกสารประกอบการเรียนการสอนนี้ มีสื่อนวัตกรรมที่เกี่ยวกับการขับร้องเพลงโรงเรียนบางแคที่นักเรียนสามารถนำไปพัฒนาทักษะการขับร้องและฝึกฝนได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ กมลพร ขาวนวล, มนัส วัฒนไชยยศ และบรรจง ชลวิโรจน์ (2557) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่องการขับร้องเพลงไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน และผลการประเมินการขับร้องของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 วิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่องการขับร้องเพลงไทย โดยวิเคราะห์จากค่าดัชนีประสิทธิผล นักเรียนมีความก้าวหน้า 0.62 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 0.5 และสุกิจ ลัดดาภิบาล (2554) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง ชุดการสอนขับร้องเพลงชาติไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลการทดสอบคะแนนก่อนเรียนหลังเรียนมีค่า t ที่ระดับนัยสำคัญ .05 t มีค่า .94 ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นสรุปได้ว่าชุดการสอนขับร้องเพลงชาติไทย มีประสิทธิภาพและทำให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นหลังจบการเรียนการสอน จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความก้าวหน้าและพัฒนา

ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนที่สมบูรณ์ มีการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสามารถของนักเรียน มีการเสริมแรงตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของสกินเนอร์ (Skinner) (สมชาย รัตนทองคำ, 2550) ที่กล่าวว่า การเสริมแรงจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อระยะเวลาระหว่างการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องกับการได้รับเสริมแรงใกล้เคียงกันมากที่สุด การที่ได้รู้คำตอบของตนเองถูกต้องก็เป็นการเสริมแรงได้อีกอย่างหนึ่ง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเพลงโรงเรียนบางแคสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรเตรียมเนื้อหา ภาพ เสียง วิดีทัศน์ และเพลงประกอบให้พร้อม เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการสร้างบทเรียน และควรมีความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมอื่น ๆ ที่จะใช้สร้างนวัตกรรมที่ควบคู่กับการสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพส่งผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.2 ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ครูผู้สอนควรเล็งเห็นถึงความสำคัญในการที่จะพัฒนาสื่อนวัตกรรมให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

2.1 ควรจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในสาระทัศนศิลป์ และสาระนาฏศิลป์ หรือในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2.2 ควรจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนหรือสื่ออื่นนวัตกรรมรูปแบบอื่น ๆ ที่ส่งเสริมด้านการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเอกสารประกอบการเรียนการสอนกับการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเอกสารประกอบการเรียนการสอนกับวิธีสอนแบบปกติ

รายการอ้างอิง

- กมลพร ขาวนวล, มนัส วัฒนไชยยศ และบรรจง ชลวิโรจน์. (2557). การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาดนตรี เรื่องการขับร้องเพลงไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร, 9(1), 179 – 190. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/article/view/42080/34765
- กมลลา สุริยพงศ์ประไพ. (2546). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง ปาเลสไตน์ มาตุภูมิของพระเยซูเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ธิปไตย สุนทร. (2559). การสอนทฤษฎีดนตรีสากลผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ นเรศวรวิจัย ครั้งที่ 12: วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ*. วันที่ 21-22 กรกฎาคม 2559 ณ อาคารเอกาทศรถมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก.
- ธีรชัย บุณยโชติ. (2532). *การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เส้นทางสู่อาจารย์ 3*. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประวีณา เอี่ยมยี่สุน. (2564). การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย. *วารสารวิพิธพัฒนศิลป์*, 1(2), 18 – 32. <https://doi.org/10.14456/wipit.2021.12>
- มนิตนัตต์ โอสถานุเคราะห์. (2554). *การสร้าง และพัฒนา เอกสารประกอบการเรียนรู้ การปฏิบัติขบร้องประสานเสียง*. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2550). *การศึกษาความเป็นครูไทย*. โอเดียนสโตร์.
- สมชาย รัตนทองคำ. (2550). *ทฤษฎีการเรียนรู้พื้นฐาน. เอกสารคำสอน 475 795 การสอนทางกายภาพบำบัด*. <https://ams.kku.ac.th/aalearn/resource/edoc/tech/3learntheory.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *เส้นทางครูมืออาชีพสำหรับครูผู้ช่วย*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, กรมศิลปากร, และศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). *ราชสดุดีคีตมหาราช*. <http://royalmusic.tkpark.or.th/dumrhi.htm?fbclid=IwAR18tmJqhTd2-6QPwLJoAZREWp56M4Qo-PmdmSS86mMdRxtBTD4UZCiqG6k>
- สุกิจ ลัดดาทกลม. (2554). *ชุดการสอนขบร้องเพลงชาติไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์. (2550). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมการเลื่อนวิทยฐานะ*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนวิเคราะห์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ภาพพิมพ์.